

T á j é k o z t a t ó

a közoktatási intézmények takarítási, karbantartási feladatainak ellátásáról

Tisztelt Közgyűlés!

Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése a 17/2007.(II.13.)Öh.sz. határozat 11. pontjában vizsgálatot rendelt el az intézmények takarítási, karbantartási feladatainak ellátására, illetve a feladatellátás egyéb lehetőségeire vonatkozóan. Az utasítás alapján a vizsgálatot lefolytattuk, melyről az alábbi tájékoztatást nyújtjuk.

Az oktatási intézményekben folyó takarítási és karbantartási tevékenység 2003. március 1-i hatállyal került a Közoktatási Intézmények Gazdasági Szolgálat tevékenységi körébe. 2007. július 1-től az óvodák karbantartási feladatainak átvételével a KIGSZ ezirányú feladatköre tovább bővült.

A feladat ellátására vonatkozó szabályokat a 92/2007.(IV.24.)Öh.sz. határozat 20. sz. mellékleteként jóváhagyott Együttműködési megállapodás rögzíti, melyet a KIGSZ valamint a részben önállóan gazdálkodó intézmények kötöttek meg. Ennek alapján a takarítási és karbantartási feladatokat a KIGSZ szervezi meg és gondoskodik a szükséges személyi állományról. A feladat elvégzéséhez szükséges dologi kiadásokra a közoktatási intézmények költségvetésében e célra elkülönített részleírányzat szolgál.

A 2003-ban megvalósított átszervezés célja

- a költségek csökkentése, valamint
- a színvonal, hatékonyság növelése volt.

1. Költségcsökkentési eredmények

Az átszervezés következtében a takarítási és a karbantartási területen egyaránt jelentős létszámcsökkentés vált lehetővé.

Az átszervezés előtti (2002 évi) és a jelenlegi létszám összehasonlítása

Megnevezés	Teljes létszám (fő)			Számított létszám (fő)*		
	Takarító	Karbantartó	Összesen	Takarító	Karbantartó	Összesen
Átszervezés előtt	85	27	112	80	23	103
Jelenleg	77	14	91	64	14	78
Változás	-8	-13	-21	-16	-9	-25

*Teljes munkaidős létszámra átszámított létszám

Az állományban lévő létszám 18,75%-kal, a 8 órás foglalkoztatásra átszámított létszám pedig 24,3%-kal csökkent. A megnövekedett feladatra tekintettel a KIGSZ 2 fővel növelhette létszámát, így a számított létszám összességében 23 fővel csökkent.

A létszám csökkenése következtében csökkentek a személyi jellegű ráfordítások, valamint a munkavállalók részére biztosított munkaruha és tisztítószer költségek.

Költségek alakulása 2002-ben és 2006-ban (adatok: eFt-ban)

Megnevezés	2002.			2006.		
	Takarító	Karbantartó	Összesen	Takarító	Karbantartó	Összesen
Személyi juttatások Munkaadót terhelő járulékok	87 960	28 282	116 242	67 365	20 055	87 420
Dologi kiadások*	28 677	9 168	37 845	21 244	6 451	27 695
	1 691	764	2 455	868	210	1 078
Összesen	118 328	38 214	156 542	89 477	26 716	116 193

*Dologi kiadások: a munkavállalóknak juttatott munkaruha és tisztítószer

2006-ban a két tevékenység költsége 25%-kal, abszolút értékben 40 millió Ft-tal volt alacsonyabb az átszervezés előtti időszak költségeinél. A megtakarítás 15%-a fedezetet nyújtott a KIGSZ szakalkalmazotti állományában foglalkoztatott 2 fő költségére, melynek összege 6.100 eFt.

A számszerű adatok alapján megállapítható, hogy a költségcsökkentési törekvések teljesültek.

2. A tevékenység ellátásának színvonala, hatékonysága

A tevékenység átszervezése nem zajlott zökkenőmentesen. A munkavállalói létszám stabilizálása hosszabb időt vett igénybe. Magas fluktuáció nehezítette a hatékony munkaszervezés megvalósítását.

	Belépők (fő)	Kilépők (fő)
2003.	80	62
2004.	62	70
2005.	22	26
2006.	36	34

Jelenlegi létszámunk 40 %-a (27 fő takarító és 10 fő karbantartó) 2003. IV. 1-től, az átszervezés időpontjától a KIGSZ alkalmazásában áll. A munkahelyek 60 %-ában azonban a létszám többször (átlagosan 3-szor) cserélődött az elmúlt évek alatt.

A megbízható, stabil dolgozói állomány kialakítása nagyon fontos, hiszen az intézmények kritikai észrevételeinek többsége általában a gyakori személyi változásokra volt visszavezethető.

2.1. Takarítói tevékenység

A takarítási feladatok az Együttműködési megállapodás 2. sz. mellékletében kerültek rögzítésre, meghatározva a napi és havi rendszerességgel elvégzendő munkát. Igazodva az iskolák működési sajátosságaihoz a napi takarítás mellett a délelőtti órákban ügyeletet biztosítunk. Ellátjuk az iskolai rendezvények előtti és utáni takarítási feladatokat, esetenként a

takarítók részt vesznek egyéb, a rendezvények lebonyolításával kapcsolatos feladatok teljesítésében.

Minden intézményben egységes a követelmény, azonos feltételekkel, eszközökkel és takarítószerrel dolgoznak. Nagy hatékonyságú koncentrátumokkal végzik a munkát, ezért különösen fontos a technológia elsajátítása és betartása. Ellenkező esetben ugyanis a kívánt minőség nem biztosítható. A minőség biztosításának elengedhetetlen feltétele az eszközök előírásoknak megfelelő, rendszeres tisztítása is.

Az átszervezés előnyei és hátrányai:

Előnyök: -a költségek csökkentek,
-a takarítói munkakör letisztult, következetesebb számonkérés vált lehetővé,
-egységes technológia alkalmazása
-váratlan hiányzások esetén könnyebben szervezhető a helyettesítés,
-lehetőséget teremt minőségbiztosítási rendszer kialakítására.
-az állomány átcsoportosításával többletköltség nélkül elvégezhető a felújítások utáni nagytakarítás.

Hátrányok: -csökkent a dolgozók személyi kötődése az intézményhez, csökkent a motiváció,
-a távolság a közvetlen felettől nem hat ösztönzőleg a munkamorálra,
-a személyi és a dologi előírászat más-más szervezeti egységhez került, ami időnként ellentmondást okoz.

Véleményem szerint a takarító tevékenység hatékonysága az elmúlt években javult. Törekedtünk az összevonásban rejlő előnyök kihasználására.

A tevékenység továbbfejlesztésének lehetőségei:

a.) *Visszahelyezés az intézményekhez:* Hatékony feladatellátás a korszerű technológiákkal biztosítható, melyek szakszerű irányítást, szakmai hozzáértést, a személyzet folyamatos képzését, ellenőrzését igénylik. Nem hanyagolható el a hatékony munkavégzést elősegítő eszközpark igénye sem. Az intézmények önálló feladatellátása esetén a szakmai feltételek biztosítása egy-egy intézménynél aránytalan terhet jelentene. Emellett a felújítások utáni nagytakarítások miatt többletköltségek felmerülése valószínűsíthető. A tevékenység intézményekhez való visszahelyezését nem javaslom.

b.) *Kiszervezés vállalkozásba:*

Mára szinte általánossá vált az intézmények – köztük számos közoktatási intézmény – takarítási feladatainak vállalkozásba adása. Tapasztalatcsere során szerzett információk szerint az intézmények általában 10-20 %-os költségmegtakarítást realizálnak a takarítás vállalkozásba adása esetén. A költségmegtakarítás forrása a vállalkozó által megvalósított racionálisabb munkaerő-gazdálkodás.

Az interneten fellelhető – intézmények, irodák takarítására vonatkozó - árajánlatok 6-12 Ft/m² nettó ár között szóródnak.

Könyvelési adataink szerint 2006-ban a takarítás költsége az alábbiak szerint alakult:

- Takarítók személyi jellegű ráfordításai:	88.609 eFt
- 1 fő szakalkalmazott személyi költségei:	2.800 eFt
- Dolgozóknak juttatott munkaruha, tisztítószer:	868 eFt
<u>- Takarítószeresek, takarítóeszközök:</u>	<u>7.853 eFt</u>
- Összesen:	100.130 eFt

A takarított terület nagysága 56.371 m². A takarítás éves költsége az interneten ajánlott legalacsonyabb (6 Ft/m²) vállalási díjjal, 210 munkanappal és 20 % áfával számolva 85.237 eFt.

7,- Ft/m² nettó vállalkozói díj felett az éves ráfordítás meghaladja a KIGSZ által végzett takarítási tevékenység költségeit. A m² ár nem tartalmazza a délelőtti ügyelet, valamint a rendkívüli nagytakarítások költségeit. Ezek figyelembe vételével kalkulálható, hogy a piacon ismert legalacsonyabb vállalási árak sem biztosítanak számunkra valós költségmegtakarítást, mivel mi a racionálisabb létszámgazdálkodásból fakadó lehetőségekkel költségeinket már csökkentettük.

A gazdasági megfontolások, valamint a feladatellátás megbízhatóságában, minőségében rejlő kockázatok következtében a tevékenység kiszervezését nem javaslom.

c.) *Feladatellátás a KIGSZ szervezetén belül:*

Jelen körülmények között a takarítói tevékenység KIGSZ feladatkörében való hagyását javaslom.

Természetesen a tevékenység színvonalának további javítására van szükség, amit az alábbi eszközök felhasználásával kívánunk elérni:

- betanítás, oktatás rendszeresebbé tétele a technológia elsajátítása és tudatos alkalmazása érdekében,
- ellenőrzési tevékenység fokozása,
- az intézményi észrevételek, vélemények rendszeres felmérése, figyelembe vétele a munka szervezése során.
- minőségbiztosítási rendszer kialakítása.

2.2. Karbantartói tevékenység

A karbantartói feladatok alapvetően az épület és a berendezések állagának megőrzésére, folyamatos ellenőrzésére, valamint az esetleges hibaelhárításokra irányulnak. A karbantartók emellett ellátják az udvarosi teendőket, elvégzik a szakipari munkát nem igénylő kisebb javításokat, valamint a szakképzettségüknek megfelelő egyéb feladatokat.

Az átszervezést követően - a kihasználtság növelése érdekében - a karbantartói állomány szakmai összetételének javítására törekedtünk. A távozó dolgozók helyére szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkezők kerültek. Jelenleg a karbantartók túlnyomó többsége rendelkezik szakképesítéssel, amit fontosnak tartunk annak ellenére, hogy becslésünk szerint munkaidejük 70 %-ában segédmunkát kell végezniük.

Az átszervezés előnyei és hátrányai:

- Előnyök:
- a költségek csökkentek,
 - lehetőség nyílt a szakmai összetétel szükséglet szerinti, összehangolt fejlesztésére,

-az egységes szakmai irányítás lehetővé teszi a szakmai színvonal növelését,
-a rendelkezésre álló szakmai kapacitás összevonással, átcsoportosítással hatékonyabban kihasználható (pl. vizesblokk felújítás, csőtörések, csőcserék, asztalos munkák, anyagmozgatás felújítások során))

Hátrányok: a takarítói tevékenységnél is leírtak.

A tevékenység továbbfejlesztésének lehetőségei:

d.) *Visszahelyezés az intézményekhez:* nem javaslom, mert nem biztosítható a szakmai irányítás, valamint a rendelkezésre álló munkaerő hatékony kihasználása az intézmények közötti átcsoportosítás, összevonás révén.

e.) *Kiszervezés vállalkozásba:* nem javaslom, mert a feladat összetétele – jelentős részben az oktatást, a pedagógus munkáját segítő tevékenység, nem szakipari munka – a karbantartó folyamatos jelenlétét igényli.

Pl. tanóra előkészítés – bútor, berendezés mozgatás, besötétítés, szögbeverés stb. Előre nem tervezhető feladatok, melyek kivitelezése kiszervezéssel nem lenne rentábilis.

Öt intézmény esetében az üzemelő gáz-, illetve olajkazán (előírás alapján) folyamatos felügyeletet igényel, ami a jelenlegi rendszerben optimálisan biztosítható.

f.) *Feladatellátás a KIGSZ szervezetén belül:* javaslom a karbantartói tevékenység KIGSZ feladatkörében hagyását, mert így összehangolható az intézményekben folyó, az oktatási tevékenységet segítő (gyakran ad-hoc jellegű) feladatok, valamint a klasszikusan karbantartási, javítási feladatok ellátása költségkímélő módon, egy szervezeti egységen belül.

A KIGSZ feladata: a hatékonyság javítása. Ennek érdekében

- javítani kell a szakmai irányítás és a munkaszervezés színvonalát,
- fel kell mérni és figyelemmel kell kísérni a munkaidő kihasználás alakulását,
- javítani kell a tevékenység tervszerűségét,
- fokozni kell az ellenőrzést,
- össze kell hangolni az intézmények sajátos igényeit a hatékony munkaszervezési követelményekkel (az átcsoportosítás előnyeit kihasználva csökkenteni kell a külső vállalkozói megbízásokat).

Tisztelt Közgyűlés!

Kérem a tájékoztató tudomásul vételét.

Salgótarján, 2007. szeptember 6.

Fodorné Kovács Erzsébet
igazgató